

De Cultuurstroom Lyceum Schöndeln, Roermond

Beschrijving van het arrangement voor talentontwikkeling

Lyceum Schöndeln is een erkende CultuurProfielSchool die onderwijs voor havo, atheneum en gymnasium biedt. In de onderbouw worden de vakken beeldende vorming en muziek regulier gegeven. Daarnaast kunnen de leerlingen in de bovenbouw kiezen voor een van de examenvakken kunst (beeldende vormgeving), kunst (drama) en kunst (muziek) alle drie in combinatie met kunst (algemeen)

De **Cultuurstroom** is bestemd voor onderbouwleerlingen en staat naast het aanbod van de reguliere kunstvakken. De Cultuurstroom valt onder de noemer talentontwikkeling hoewel de school ervoor kiest om waar mogelijk de woorden talent en talentontwikkeling te vermijden vanuit de gedachte dat er binnen de school ruimte voor ieders talent is. Bovendien dient al het talent ontwikkeld en zoveel mogelijk met elkaar gedeeld te worden, ook wanneer er sprake is van een bijzonder talent bij een leerling. Deze leerlingen krijgen bijvoorbeeld een rol als tutor om zo hun medeleerlingen te helpen of ze helpen de mentoren bij de organisatie van schoolactiviteiten.

Op deze school doen alle leerlingen in de brugklas mee aan de **Cultuurstroom**. De leerlingen krijgen vier uur per week les in verschillende kunstdisciplines zoals beeldende vormgeving (1 uur) of muziek (1 uur) en 2 uur Cultuurstroom. Naast het ontwikkelen van vakvaardigheden gaat het vooral om attitudevorming. Leerlingen zijn binnen de Cultuurstroom zoveel mogelijk zelf aan zet en leren dat stap voor stap. In klas 1 en klas 2 wordt er gewerkt vanuit meerdere, kleine opdrachten die leerlingen veel keuzevrijheid bieden wat betreft de invulling. In klas 3 geven de leerlingen hun eigen leerproces vorm.

De leerling groeit gedurende de onderbouw in zijn rol van kritische leerling die door efficiënt en effectief leren een hoog resultaat behaalt. De leerlingen kunnen zelf expertise van buiten de school inhuren en gastlessen laten verzorgen. Voorbeelden zijn Toneelgroep Maastricht of Jan Smeets (Pinkpop).

Aan het eind van de brugklas kiezen de leerlingen (van havo en vwo) of ze de Cultuurstroom of het Technasium blijven volgen. Bij de keuze voor de Cultuurstroom worden de opbrengsten (kunstwerken/productie) betrokken en de motivatie van de leerling. In overleg met de docent en aan de hand van het zogenoemde 'Houdingen en Competentie'-formulier (document van de school)

	<p>krijgt de leerling een advies. De toegelaten leerlingen kunnen in leerjaar twee en drie hun Cultuurstroom voortzetten (5 uur per week).</p> <p>De leerlingen sluiten in de derde klas de Cultuurstroom af met een Gesamtkunstwerk, een eindproductie waarin vanuit de vier hoofdisciplines beeldend, dans, drama en muziek door leerlingen is samengewerkt. De leerlingen moeten van tevoren solliciteren op de discipline waarin ze expert willen worden. Het gaat daarbij vooral om het toelichten van hun (leer)motivatie.</p> <p>Het gaat om de disciplines</p> <ul style="list-style-type: none"> • vormgeving: kostuums, grime, rekwisieten en posters; • performance drama: spel, script, regie, dans, scènes en lichtontwerp; • performance muziek: componeren, arrangeren, repeteren en uitvoeren; • organisatie: planning, promotie, financiën, catering en communicatie. <p>Deze eindproductie wordt uitgevoerd voor medeleerlingen, docenten en ouders.</p>
<p>Kritische succesfactoren</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kritische en mondige, zelfbewuste leerlingen; • kwaliteit van onderwijs en docenten.; • docenten die individuele leerlingen kunnen faciliteren en motiveren; • samenwerken door leerlingen onderling en samen met docenten; • flexibele schoolorganisatie die het leerlingen mogelijk maakt en toestemming geeft om 'buiten de lijntjes' (van het reguliere curriculum) te kleuren om zo hun talenten te ontwikkelen.

Arrangement in beeld

Het arrangement van **Lyceum Schöndeln** sluit aan bij het onderste deel van het kwadrant namelijk: **Ontdek je talent en Verdiep je talent.**

Beleid

Visie op talentontwikkeling (algemeen)

In de visie van Lyceum Schöndeln staat het (leren) leren centraal. Iedereen wil leren, zichzelf ontwikkelen. Kennisverwerving, maar ook persoonlijke groei is belangrijk voor succesvol burgerschap in een moderne samenleving. De visie op leren is gestoeld op onder meer onderstaande principes:

- verwondering: wanneer mensen vanuit nieuwsgierigheid waarnemen en betekenis zoeken wordt leren betekenisvol;
- zelfsturing: wanneer leerlingen eigenaar zijn van hun leerproces, neemt hun motivatie toe en kan kennis beter worden geïntegreerd.

Leerlingen zijn, binnen deze visie, op de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor hun leren, zowel op school als daarbuiten. Onder het motto 'Leerling aan Zet' worden de leerlingen gestimuleerd om deze verantwoordelijkheid op te pakken en zelf in gesprek te gaan met docenten over hoe zij samen kunnen bijdragen aan een optimaal leerresultaat.

	<p>Leerlingen met een bijzonder talent en/of buitengewone interesse voor kunst en cultuur kunnen op eigen initiatief ruimte (tijd) krijgen om privé extra lessen te volgen voor muziek, dans, theater of beeldend. Afhankelijk van wat de leerling wil en welke mogelijkheden hij heeft, kunnen hierover individuele afspraken met school en docent worden gemaakt.</p>
<p>Talentontwikkeling binnen kunst en cultuur (speerpunten)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Binnen het reguliere traject participeren alle leerlingen in de Cultuurstroom. De nadruk ligt niet alleen op het (verder) ontwikkelen van vakspecifieke vaardigheden maar vooral op attitudevorming, onderzoek doen en samen werken aan kunstwerken en producties. • Leerlingen hebben binnen de reguliere vakken ckv, kunst (muziek), kunst (beeldende vormgeving en kunst(drama)) ruimte om veel eigen keuzes te maken waardoor ze zichzelf en hun mogelijkheden en interesses kunnen onderzoeken. Hierbij helpt zelfreflectie: met enige afstand kijken naar jezelf en keuzes evalueren om er met het oog op de toekomst lering uit te trekken. • Leerlingen en docenten krijgen de mogelijkheid om op grote en kleine podia hun kunsten in de breedste zin van het woord met elkaar te delen en hierdoor elkaar te inspireren. • Leerlingen en docenten maken kennis met kunstexperts (professionals) en doen ervaring op met een breed scala aan kunstuitingen. • Leerlingen die na deze school een kunstvakopleiding willen gaan doen, worden op eigen verzoek begeleid en gecoacht. Dit past binnen STOEI; stimuleren talent op eigen initiatief.
<p>Kritische succesfactoren beleid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ruimte voor STOEI; stimuleren talent op eigen initiatie; • Leerling aan Zet; • liever vooruitkijken dan terugblikken op de ervaringen en resultaten van de leerling. De nadruk ligt op hoe de leerling in de toekomst geholpen en ondersteund kan worden in zijn/haar verdere leerproces;

Ontwikkelpunten school of instelling	<ul style="list-style-type: none"> • combineren van bijvoorbeeld aanwezige tools en (beoordelings-)criteria vanuit LOB met de Cultuurstroom; • docenten en leerlingen blijven motiveren zelf initiatieven te nemen, keuzes te maken, verantwoordelijkheid te geven en te nemen; • rooster en jaaragenda zodanig inrichten dat er ruimte is voor zowel projecten als lessen; • docenten ruimte (en kansen) bieden voor verdere professionalisering.
Praktijk	
Leerplan en kritische succesfactoren	<p>Binnen de school is er binnen het reguliere curriculum alle ruimte voor de individuele leerling. Door die ruimte kan elke leerling in principe zijn leerplan-op-maat maken (STOEI = stimuleren talent op eigen initiatief). Wil een leerling meer kunstvakken (en bijvoorbeeld minder aardrijkskunde of wiskunde), dan zal de leerling moeten leren om vanuit eigen initiatief individuele afspraken te maken met een docent over leerdoelen en leeropbrengsten. De docent heeft de rol (en verantwoordelijkheid) om dat proces kritisch te bevragen en te faciliteren en uiteindelijk de resultaten en opbrengsten te beoordelen. Op dit moment zijn er veertig van dergelijke STOEI'ers op een totaal van 1200 leerlingen.</p>
Rol leraar	<ul style="list-style-type: none"> • motiveren van de leerling door de leerling te prikkelen tot nieuwsgierigheid en het laten doen van onderzoek; • verlenen van toestemming aan de leerling om het reguliere leerproces op een andere manier in te vullen; • faciliteren van de leerling: bijvoorbeeld door feedback te geven op de werkplanning of door de leerling te koppelen aan experts indien de gevraagde kennis of ervaring van de docent niet afdoende is; • verantwoordelijkheid nemen bij het geven van meer vrijheid en verantwoordelijkheden aan de leerling; • blijvend begeleiden en coachen van het leerproces van de leerling door regelmatig begeleidingsgesprekken te houden; • beoordelen van tussentijdse opbrengsten en van de eindresultaten.

Leerlingen	<p>De leerlingen worden gestimuleerd eigen initiatief te tonen bij het vormgeven van hun leerproces. Het gaat om bijvoorbeeld het formuleren van eigen leerwensen, het opstellen van leerdoelen, het maken van een onderzoeksplan etc.</p> <p>Ook leren de leerlingen zoveel mogelijk hun eigen leerproces te monitoren en te beoordelen.</p>
Belonen en certificeren	<ul style="list-style-type: none"> • De STOEI-activiteiten van de leerling worden, mits voldaan is aan de afgesproken criteria, genoteerd op een certificaat bij het diploma. • Resultaten die zijn behaald bij privélessen (bijvoorbeeld muziekles) worden vooralsnog niet gecertificeerd.
Samenwerken met externe partners	
<p>De school werkt samen met kunstenaars, kunstenaarscollectieven, culturele instellingen uit de stad en regio.</p>	
Tips voor andere scholen of culturele instellingen	<p>Geef de leerling zoveel mogelijk ruimte en verantwoordelijkheid om zijn/haar leerproces zelf in te vullen en vorm te geven!</p>
Informatie en contact school of instelling	<p>Rob Menting r.menting@mdw.lyceumschondeln.nl http://www.cultuurprofielnscholen.nl</p>

